

че умѣлъ да щипне съ два прыста енфіе и да го мрѣдне въ носа си така майсторски, что-то да подражѣе чловѣку. Енфіе-то толкова много ся было заупотрѣблявало, что-то папа Урбанъ VIII ся принудилъ да прокълне всички, кои-то смрѣкахъ енфіе. У Россіјѣ одно врѣмя еще по-глубоко изъ корень лѣчили тѣж болесть; тамъ простишко рѣжихъ носа всякому, кого-то заваряхъ да смрѣка енфіе. Смрѣканіе енфіе и врѣди само хубость-тѣ, нѣ и здравіе-то. Смрѣкачъ-тѣ пръвъ си затѣни чювство-то у носа, та не усѣща никактѣ джѣхъ, послѣ си отѣши и горнѣхъ устницѣ, на коїхъ-то все ся види натрупано енфіе, а той не ся усѣща да го отмахнє. Отъ смрѣканіе лесно може да отече нось-тѣ и да ся прѣгрѣбави, а нисъ дунки-ты да ся раздушть, и крайща-та имъ да ся попукать. Колко-то за здравіе-то, който часъ-по-часъ смрѣка енфіе-то си дразни коинѣ-тѣ ципици, той все ще има *катаръ* у носа, отъ тѣва ще и да г҃гнє. И гърло-то отъ дразненіе най-напокинъ отѣжѣ, та така смрѣкачъ-тѣ и безъ да ще, и безъ да ся усѣща глѣта енфіе, а съ това той си побрѣкви пропуряніе-то на хранѣ-тѣ, па може и налѣтѣ на лопи болѣсти, ако енфіе-то, както быва чисто, е намѣсено съ утровни иѣчта напр. съ куршюмъ. Жены, които ся бѣдяха приучили да смрѣкатъ енфіе по весь день трѣбува да ся отпишѫтъ отъ книгѣ-тѣ на хубавици-ты.

Освѣнь смрѣканіе-то тука трѣбува да смыслимъ и за други двѣ болести, кои-то лесно погрозявать носа, тый сѧ *рема-та* и *червенило-то* на носа. Отъ чистѣ или трайнѣ рема нось-тѣ лесно погрознѣе а отъ тѣнѣкъ стане издуть нось, късъ и равенъ провлѣ ся на длѣгъ и туплестъ; носны-ты крылѣ надебельѣть, и крайща-та имъ станѣтъ нееднаквы, червены и влажны. Тука храна-та (най-много меризливо-то и люто-то ъстie и питie) спомага на грозотѣ-тѣ на носа; смыслите си само посинѣлы-ты, почервенѣлы-ты носове на піаницы-